

γράφην, καὶ παρεμβάλλοντα ἐπισύδρια ποτὲ μὲν διόλου ποτὲ δὲ χαλαρῶς συνδεόμενα πρὸς τὴν κυρίαν ὑπόθεσιν, βέβαιον ὅμως ὅτι ὁ Ἕλλην κωμῳδὸς μετέβαλε κατὰ τέχνην ὅ,τι μετέβαλεν.

Ὁ Ἐξηνταβελόνης χρησιμεύει καὶ ἀντὶ διδασκαλίας πρὸς τοὺς μεταφράζοντας, οἱ τινες σήμερον δὲν εἶναι εὐάριθμοι, καθόσον ἐπιπολάζει ἡ ἰδέα ὅτι ἡ μετάφρασις εἶναι ἔργον εὐκόλον, ἴδιον τοῦ τυχόντος. Τὸ καθ' ἡμᾶς ὅμως, καὶ τὸ κατὰ τὸν Κοραῖν, τὸν διδάσκαλον καὶ τῶν κριττόνων ἡμῶν, ἡ μετάφρασις εἶναι δυσκολωτέρα καὶ τῆς συγγραφῆς. Ὁ ἐπιχειρῶν νὰ συγγράψῃ ἐρμηνεύει ἀπλῶς τὰς ἰδίας ἐννοίας ὅπως συνέλαβεν αὐτὰς, ἐξεικονίζων τὸν ἐνδιάθετον λόγον διὰ τῶν χρωμάτων ἃ τινὰ νομίζει ἐπιτήδεια νὰ παραστήσωσιν αὐτὸν ἐξωτερικῶς· ἀλλὰ καὶ ὁ μεταφραστὴς τοῦτ' αὐτὸ ὀφείλει νὰ πράττῃ· πρέπει νὰ ἐμβρατεύῃ καλῶς εἰς τὸν νοῦν τοῦ συγγραφέως, νὰ κερπῶται ἢ μᾶλλον νὰ ἐκπορθῇ τὰς ἰδέας τούτου, καὶ ἐκπορθῶν νὰ σκέπτεται πῶς προσφυέστερον νὰ ἐρμηνεύσῃ αὐτὰς, τηρῶν ἀλώβητον τὴν ἐννοιαν ἅμα δὲ καὶ τὸν ὅλον χαρακτῆρα τοῦ πρωτοτύπου, ὃ ἐστὶ τὸν χαρακτῆρα τῶν προκειμένων εἰς ἐρμηνεῖαν ἰδεῶν· πρέπει ἐνὶ λόγῳ νὰ μετεγγέῃ εἰς τὴν δευτέραν γλῶσσαν οὐ μόνον τὸν νοῦν ἀλλὰ καὶ τὴν καρδίαν τοῦ συγγραφέως.

Οὕτω μετέφρασεν ὁ Οἰκονόμος καὶ διὰ τοῦτο ζῇ καὶ θέλει ζήσῃ ὁ Ἐξηνταβελόνης ¹⁾).

Ὁ Οἰκονόμος, φύσει ῥήτωρ, τὴν φυσικὴν ταύτην ἀρετὴν ἀνέπτυξε καὶ ἐμεγάλυνε διὰ συντόνου μελέτης τῶν ἀρχαίων συγγραφέων· διὸ ὁ λόγος αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὰς ἀπλᾶς ἐπιστολάς, ἔχει τὸ ἐμφαντικὸν καὶ εὐγλωττον καὶ εὐπετὲς τῆς ῥητορείας. Ἐγραψε δὲ καὶ τὴν ἀρχαίαν μετὰ πολλῆς σαφηνείας καὶ χάριτος, ὡς μαρτυρεῖ ἰδίως ἡ ἐν σελίδι 455 εὐχριστήριος ἐπιστολή, ἣ τις ἀνεθυμίζει ἡμῖν τὸ γλαφυρὸν ὕφος τοῦ σοφοῦ τῆς Ἰπατίας μαθητοῦ καὶ Ἐπισκόπου Κυρήνης.

Ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸν ἐκδότην ἐφείλομεν ν' ἀποτείνωμεν λόγους εὐγνωμοσύνης, διότι πολλὰ τῶν ἐν τῷ κειμένῳ διελεύκαντε διὰ μακρῶν προλεγομένων καὶ σχολίων, ὧν ἄνευ οὐκ ὀλίγα ἤθελον μείναι σκοτεινὰ τοῖς μεταγενεστέροις.

ΠΟΙΗΣΙΣ.

ΤΟ ΛΕΣΜΑ ΤΟΥ ΝΑΓΑΓΟΥ.

ὦ, πῶς βοᾷ ἡ θάλασσα! τὰ κύματα παφλάζουν,
Νεφέλαι μαύραι, πένθιμοι τὸν οὐρανὸν σκεπάζουν·

¹⁾ Ἀνάγνωθι καὶ ὅσα περὶ Ἐξηνταβελόνου ἐγγράψαμεν τὸ 1858 ἐν Παγδ. τόμ. Η' σελ. 510.

Πρὸς χώρας ἐξεκίνησα ἀγνώστους τάλας κλαίων. . .
Πατρίς μου, φίλοι, συγγενεῖς, δὲν θὰ σᾶς ἴδω πλέον!

Δὲν θὰ σᾶς ἴδω! Δυστυχῆς εἰς πέλαγος πλανῶμαι,
Ἀπελπισίης κύκλῳ μου συντρίμματα θεῶμαι·
Βορρᾶς λυσσώδης μαίνεται, ἡ θάλασσα ὀγκοῦται,
Τὸ σκάφος προσβαλλόμενον βυθίζεται καὶ ὑφούται.

Ἀναστατοῦσα θύελλα! Ἀπαίσια τὰ περίξ·
Νυκτὸς ἀγρίης ἐπὶ πᾶν ἀπλοῦται μαύρη πτέρυξ.
Μόνον ἐνίστ' ἀστραπὴ τὰ σκότῃ διασχίζει
Καί, φρικαλέαν, πρὸς στιγμὴν τὴν θέσιν μου φωτίζει.

Κρότοι, βοαὶ καὶ πάταγοι κυμάτων ὀργισμένων, —
Τριγμοὶ ἰσοῦ προσκλίνοντος, σανίδων θλιβομένων, —
Πάλη στοιχείων τρομερὰ, σφοδρὰ, ἀγωνιώδης, —
Ὁ οὐρανὸς μου ἀσπλαγχχνος, ὁ πόντος μανιώδης!

Ἀκάτιον, θὰ συντριβῇς, μικρὸν θ' ἀνθέξῃς μόνον,
Καὶ θρύμματά σου κλαυθμηρὰ ἐν συστραφαῖς κλυδῶ-
θὰ φθάσωσιν ἀλίπλαγκτα εἰς μίαν παραλίαν... [νων
Ἐμοῦ πλὴν μοῖρα μνημα ἐν ἰδῶ εἰς τὴν σκοτίαν.

Ἀπελπισία! Θάνατος ἰδῶ μὲ περιμένει·
Ἰδοὺ ἰδῶ τὸ τέρμα σου! φωνάζει ἡ Εἰμαρμένη·
Πλὴν, ἂν ἐγράψῃ σήμερον ὁ βίος μου νὰ λήξῃ,
Τὴν μελαντέραν ὄψιν τῆς ἡ θάλασσ' ἄς μοι δείξῃ.

ὦς ὑψικόρυφα βουνά, ὦ κύματ', ὑψώθητε,
Στρεφόμενα, ὠθούμενα, ἀγρίως προχωρεῖτε,
Καὶ σὺ, ὦ νύξ παμμέλαινα, ὡς τοῦ παντός ὑστάτη,
Γενοῦ τοῦ ἄδου ἀδελφῇ, γενοῦ φοβερωτάτη!

Πνέε, βορρᾶ, καὶ δίωκε τὰ νέφη σου τὰ μαῦρα,
Κύλῃε καὶ σὺ, θάλασσα, τὰ κύματά σου λάδρα,
Καὶ κτύπα τὸ ἀκάτιον κατὰ φρικτῶν σκοπέλων,
Πρὶν σ' ἡσυχάσῃ αὖριον ὁ φοῖβος ἀνατέλλων!

Ἐντὸς ἀδύσσου σκοτεινῆς, ἐντὸς ὑγρᾶς ἀγκάλης,
Ἄς εὖρῃ τέλος, ἔρμαιον παθῶν ἀνεμοζάλης,
Ὁ ποιητὴς ὁ δύστηνος τὸ φῶς παντοῦ ζητήσας,
Καὶ μάτην πνεῦμα καὶ ψυχὴν ἀφθόνως διαχύσας!

ΚΑΛΕΑΝΘΗΣ ΠΑΠΗΑΖΟΓΛΟΥΣ.

Εἰς ἀποχαιρετισμὸς πρὸς τὴν ΓΕΡΜΑΝΙΑΝ.

Ἐν . . . Γ . . . τῇ . . . 186 . . .

ὦ γῆ τῶν ἰδεῶν ἀγαπητή μοι! . .
ὦ Γερμανία, χαῖρε! . . τελευταῖον
Τὴν σήμερον σὲ βλέπω ἴσως . . οἶμαι!
Τίς οἶδεν, ἂν θὰ σ' ἐπανίδω πλέον; . .

Λαμπροί της χαίρετε πεπαιδευμένοι!
Τῆς ἐπιστήμης, τῆς φιλοσοφίας,
Ποιήσεώς τε καὶ καλλιτεχνίας
ἱεροφάνται ἐνθουσιασμένοι!